

Onderwerp

Drukluchtschuim en (grootschalige) schuimblussing

Probleemstelling

VRZBO heeft er in het verleden voor gekozen alle tankautospuiten te voorzien van drukluchtschuim (DLS) blussystemen. Daarnaast is er voor gekozen ook de grootschalige schuiminzet te laten uitvoeren vanuit het DLS concept. Om redenen wordt voorgesteld om af te stappen van dit blusconcept, de drukluchtsystemen uit te faseren en over te gaan tot aanschaf van schuimblusvoertuigen.

Overwegingen

Tankautospuiten in deze regio zijn voorzien van dit DLS-systeem voor brandbestrijding door een enkele tankautospuit. Daarbij is ook uitgegaan van inzet van een samenstel van meerdere eenheden met DLS bij grootschalige schuiminzet. Argumenten hiervoor waren destijds o.a. het inzetten van innovatieve blusmiddelen en -methoden (veel blusstof met weinig water -> meer slagkracht), technische en tactische voordelen voor gebruikers .

Uit een gehouden evaluatie 2021 en een nader onderzoek in opdracht van het MT VRBZO blijkt dat er diverse problemen zijn met DLS en grootschalige schuimblussing:

1. Het is niet goed mogelijk (met huidige mensen en financiële middelen) vrijwillige repressieve medewerkers voldoende getraind en geoefend te houden;
2. Er wordt, met name bij vrijwilligers, weinig ervaring opgedaan met inzetten van en effectief werken met DLS. Dit vereist daardoor extra veel oefening wat dus niet goed mogelijk is;
3. Het (theoretisch) bedachte concept om met meerdere DLS-eenheden en watertanks grootschalige schuimblussing uit te voeren blijkt in de praktijk geen werkbaar concept en wordt als onveilig ervaren;
4. De schadelijke en milieubelastende aspecten van schuim worden maatschappelijk steeds pregnanter. Hierdoor kunnen we nauwelijks meer terecht bij oefencentra en zijn er diverse partijen waaronder waterschappen die erg kritisch zijn. Ook zijn er al casussen geweest waarbij we na inzet van schuim bijna aansprakelijk zijn gesteld. Dat hebben we kunnen afwenden. Onze werkwijze hebben we inmiddels zodanig moeten aanpassen dat we alleen nog schuim gebruiken als dit strikt noodzakelijk is;
5. Waar DLS oorspronkelijk ontwikkeld is voor inzet bij natuurbrandbestrijding (weinig water/veel blusstof) willen natuurbeheerders absoluut niet meer dat we schuim gebruiken. De huidige technische configuratie op een deel van onze tankautospuiten met voor DLS bestemde dikkere en zwaardere slangen is tijdens natuurbrandbestrijding moeilijk hanteerbaar en levert inzet-technische nadelen op;

Algemeen Bestuur

Agendapunt

4b

Portefeuille

Van Veen

Vergaderdatum

7 juli 2022

6. De landelijk omarmde basisprincipes brandbestrijding (2018) passen niet meer bij de keuze die VRBZO enkele jaren eerder heeft gemaakt. Zo is blussen met water opnieuw de basis geworden;
7. Grootschalige schuimblussing wordt op landelijk niveau in zijn algemeenheid uitgevoerd met daarvoor specifiek uitgeruste apparatuur en/of schuimblusvoertuigen. In het kader van verlenen van interregionale bijstand kan geen beroep op ons worden gedaan.
8. Er zijn enkele andere regio's in Nederland die in het verleden ook (deels) voor drukluchtschuim hebben gekozen. Ook deze regio's zien dezelfde problematiek en kiezen ervoor (of hebben reeds gekozen) drukluchtschuim niet voort te zetten. Voorbeelden hiervan zijn de veiligheidsregio's Limburg-Noord, Brabant-Noord, Friesland en Haaglanden.

Met de kennis van nu kan gesteld worden dat de keuze om geheel over te gaan op DLS geen goede keuze is geweest in het verleden. In de afgelopen jaren hebben zich echter ontwikkelingen voorgedaan die destijds onduidelijk of nog niet bekend waren. Inschattingen ten aanzien van vakbekwaamheid, praktische uitvoerbaarheid, effectiviteit en milieubelastendheid blijken minder positief uit te vallen dan toen op basis van beperkte praktijkervaringen kon worden bepaald.

In evaluatie en onderzoek zijn 3 opties bekeken:

1. Niets doen en flink investeren om op het gewenste vakbekwaamheidsniveau te komen,
2. op korte termijn uitfaseren (2 jaar), of
3. op lange termijn uitfaseren (13 jaar, door natuurlijk verloop van tankautosputten).

Keuze 1 is geen reële keuze. Naast dat het flinke investering vraagt, wordt de problematiek nauwelijks opgelost. Keuze 3 is heel onwenselijk aangezien de problemen gedurende de langdurige uitfasering weliswaar steeds kleiner worden, maar evengoed flinke investering in de eerste jaren vragen. Keuze 2 lijkt het meest reële en passende scenario, wat inhoudt dat in de periode 2022-2023 onze tankautosputten (m.u.v. tankautosputten beroepsputten) worden aangepast. Daarnaast worden 2 schuimblusvoertuigen aangeschaft zodat hiermee de grootschalige schuimblussing kan worden uitgevoerd zoals noodzakelijk op basis van ons bestuurlijk vastgesteld regionaal risicoprofiel. Intern zijn er meerdere varianten van keuze 2 uitgewerkt en geanalyseerd. Daarbij is gekeken naar veiligheid, kosten, praktische werkbaarheid, technische haalbaarheid en eventuele interregionale mogelijkheden (grootschalige schuimblussing).

Financieel

De financiële consequenties op basis van keuze 2 zijn uitgewerkt. Er is tot nu in de begrotingen geen rekening gehouden met de kosten voor uitfaseren of aanschaf van schuimblusvoertuigen. We maken bij de kosten onderscheid tussen de incidentele kosten van de verandering en het structurele effect.

Structureel effect

Het structurele effect is zo goed als neutraal, we verwachten een beperkt voordeel van €14.000 per jaar. Dit effect ontstaat door:

Onderdeel	Structureel
Stijging kapitaalslasten schuimblusvoertuigen	€113.000
Daling kapitaalslasten tankautosputten door weglaten DLS systeem bij nieuwe voertuigen	-/- €47.000
Daling exploitatielasten lager gebruik schuim e.d.	-/- €80.000
Structureel effect (voordeel)	-/- €14.000

Het structurele effect komt vanaf 2026 uit op €14.000.

Incidenteel effect

Hoewel het effect structureel beperkt is, is er incidenteel wel een nadeel. Dit nadeel ontstaat doordat versneld onderhoud gepleegd moet worden aan de tankautosputten om ze zonder de inzet van DLS inzetbaar te houden. Er is hierbij geen sprake van een investering; de voertuigen krijgen immers geen langere gebruiksduur, de functionaliteit neemt niet toe en er is ook geen directe aanleiding in wijzigende wet- en regelgeving. De kosten komen in 2022 en 2023 uit op €280.000 per jaar. Voor dit 2022 kunnen we deze kosten grotendeels opvangen door de lagere exploitatiekosten en door een voordeel op de afvoerkosten van het fluorhoudend schuim waar al projectgeld voor was gereserveerd. Voor 2023 willen we de projectruimte van €70.000 binnen de begroting van Incidentbestrijding inzetten en gebruik maken van de ruimte die is ontstaan als gevolg van de 1^e wijziging van de begroting 2022. Hierin hebben we een voordeel van €150.000 voor 2023 benoemd en aangegeven dit voordeel te betrekken bij de Uitvoeringsagenda 2023. Indien met dit voorstel wordt ingestemd, is het voordeel niet langer inzetbaar voor de Uitvoeringsagenda 2023.

Voor 2022 resteert hiermee een nadeel van €70.000. Dit is onderdeel van het gepresenteerde saldo in de bestuurlijke rapportage. Voor 2023 hebben we met bovenstaand voordeel een sluitend plan.

Onderdeel	2022	2023
Aanpassing TS-en	€280.000	€280.000
Daling exploitatielasten lager gebruik schuim e.d.	-/- €90.000	-/- €90.000
Verschuiving sanering fluorhoudend schuim	- / €120.000	€30.000
Projectgeld		-/- €70.000
Voordeel 1 ^e wijziging 2023		-/- €150.000
Incidenteel effect (nadeel)	€70.000	€0

Ingroei naar structurele situatie

Het structurele effect bereiken we in 2026. In 2024 en 2025 is het voordeel nog net wat hoger omdat de kapitaalslasten van de nieuwe schuimblusvoertuigen niet direct aanvangen.

Aanpak

Voor de overgangperiode en aanpak van uitfasering is een plan van aanpak opgesteld.

Relatie en gevolgen

De uitfasering start na de zomervakantie '22 en in een tijdbestek van ongeveer 2x een half jaar zijn alle voertuigen omgebouwd. Daarnaast is gepland om aan te sluiten bij een aanbestedingstraject voor schuimblusvoertuigen bij de VR Limburg-Noord.